

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 279/2530

นาง มุตตา พาหาร โดย นาง หลัก พาหาร ผู้ เข้า เป็น คู่ความ แทนโจทก์ นาง บัว บาน ฤทธิ์ เลิศจำเลย
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 538, ป.พ.พ. มาตรา 1304, ป.พ.พ. มาตรา 1367, ป.พ.พ. มาตรา 1374,
ป.พ.พ. มาตรา 1378, ป.วิ.พ. มาตรา 55

ย่อ / หลักกฎหมาย

ที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินนั้น ผู้ใดหาสิทธิครอบครองและมีกรรมสิทธิ์ไม่ โจทก์ผู้ยึดถือ
ครอบครองอยู่จึงไม่มีสิทธิให้เช่า การที่โจทก์ให้ผู้อื่นเช่า จึงเป็นการมอบการยึดถือครอบครองให้แก่
ผู้อื่น และผู้ยึดถือครอบครองที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินจะหวงกันผู้อื่นได้ก็แต่ขณะที่ยึดถือ
ครอบครองอยู่เมื่อโจทก์มิใช่ผู้ยึดถือครอบครองเสียแล้ว จึงไม่มีอำนาจฟ้องขับไล่ผู้ครอบครอง.

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องและแก้ไขฟ้องว่า โจทก์เป็นเจ้าของที่ดินตาม ส.ค.1เนื้อที่ประมาณ 18 ไร่ และให้นางน้อย
บุตรโจทก์อาศัยทำกิน 9ไร่เศษ แต่นางน้อยได้นำที่ดินแปลงนี้ไปให้จำเลยทำกินโดยไม่ได้รับ
ความยินยอม ขอให้ขับไล่จำเลยและบริวาร จำเลยให้การว่า โจทก์ได้ขายที่ดินเนื้อที่ประมาณ 12 ไร่
ซึ่งรวมทั้งที่พิพาทให้แก่นางน้อยนายนะแล้ว นางน้อยนายนะกู้เงินจำเลยไป จึงยอมให้จำเลยเข้าทำ
กินในที่พิพาทต่างดอกเบี้ย โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง ขอให้ยกฟ้อง ก่อนสืบพยาน โจทก์ถึงแก่กรรม
และนางหลักได้ร้องขอเข้าเป็นคู่ความแทน ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่า ที่พิพาทเป็นที่สาธารณสมบัติของ
แผ่นดินสำหรับประชาชนใช้ร่วมกัน โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง พิพากษายกฟ้อง โจทก์อุทธรณ์
ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ที่พิพาทเป็น
สาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน เดิมโจทก์เป็นผู้เข้าทำกิน ต่อมา
นางน้อยนายนะเป็นผู้เข้าทำกินต่อจากโจทก์ แล้วนางน้อยนายนะยอมให้จำเลยเข้าทำกินต่าง
ดอกเบี้ย ในปัญหาที่ว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องขับไล่จำเลยหรือไม่พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ที่พิพาทเป็น
สาธารณสมบัติของแผ่นดินผู้ใดหาสิทธิครอบครองและมีกรรมสิทธิ์ไม่ โจทก์ไม่มีสิทธิให้นางน้อย
นายนะเช่าตามที่โจทก์นำสืบ การที่โจทก์ให้นางน้อยนายนะเช่าจึงเป็นการมอบการยึดถือ
ครอบครองให้แก่นางน้อยนายนะ โจทก์มิใช่ผู้ยึดถือที่พิพาท จึงไม่มีอำนาจฟ้องขับไล่จำเลย
ผู้ครอบครองที่พิพาทอยู่ ที่โจทก์ฎีกาโต้แย้งว่าที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินนั้น ราษฎรกับราษฎร
ด้วยกันแล้วย่อมยกการครอบครองขึ้นใช้ยืนยันกันได้ว่าใครมีสิทธิดีกว่ากันศาลฎีกาเห็นว่าการยึดถือ
ครอบครองสาธารณสมบัติของแผ่นดินไม่ก่อให้เกิดสิทธิใดๆ แก่ผู้ยึดถือครอบครอง ผู้ยึดถือ
ครอบครองหวงกันผู้อื่นได้ก็แต่ขณะที่ยึดถือครอบครองอยู่ เมื่อโจทก์มิใช่ผู้ยึดถือครอบครองแล้ว
จึงไม่มีอำนาจฟ้องขับไล่ผู้ครอบครองได้ พิพากษายืน.

องค์คณะ

อภิรักษ์ ปุષปาคม · ชาวลิต นราลัย · ประวิทย์ ชัมภรัตน์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/279/2530>